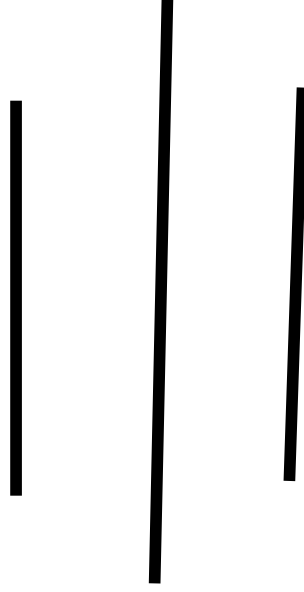

कृषि तथा वन विज्ञान विश्वविद्यालय
शिक्षक नियुक्तिका आधार, कार्य सम्पादन मूल्याङ्कन तथा कार्य क्षमता अङ्क विभाजन एवं
सिफारिस सम्बन्धी कार्यविधि

कृषि तथा वन विज्ञान विश्वविद्यालय
सेवा आयोग
२०७१

विषयसूची

परिच्छेद	विषय
१.	प्रारम्भिक
२.	सिफारिस सम्बन्धी कारवाही
३.	प्रतियोगिताका प्रकार
४.	सिफारिसका आधार तथा पूर्णाङ्क विभाजन
५.	सिफारिस
६.	विविध
७.	बन्देजको अवस्था
अनुसूचि १	शैक्षिक योग्यताको अङ्क विभाजन र अन्य व्यवस्था
अनुसूचि २	अनुसन्धान तथा कृति प्रकाशनको पूर्णाङ्क विभाजन र अन्य व्यवस्था
अनुसूचि ३	शिक्षण सेवा अनुभव वापतको अङ्क
अनुसूचि ४	तालिम वापत प्राप्त हुने अङ्क
अनुसूचि ५	लिखित परीक्षा
अनुसूचि ६	कार्य सम्पादन मूल्याङ्कन
अनुसूचि ७	अन्तर्वार्ता

कृषि तथा वन विज्ञान विश्वविद्यालय शिक्षक नियुक्तिका आधार,
कार्य सम्पादन मूल्याङ्कन तथा कार्य क्षमता अङ्क विभाजन एवं सिफारिस सम्बन्धी कार्यविधि

२०७१

कृषि तथा वन विज्ञान विश्वविद्यालय शिक्षक, कर्मचारी सेवा सम्बन्धी नियमावली, २०६९ को नियम ६ को (२) र (३) ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी कृषि तथा वन विज्ञान विश्वविद्यालय कार्यकारी परिषद्को सिफारिशमा कृषि तथा वन विज्ञान विश्वविद्यालय सेवा आयोगले कृषि तथा वन विज्ञान विश्वविद्यालयमा शिक्षक नियुक्ति एवं पदोन्नतिको सिफारिसका सम्बन्धमा देहायको प्रक्रिया तोकेको छ ।

परिच्छेद-१ प्रारम्भिक

१.१ संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ :

- (क) यो प्रक्रियाको नाम “कृषि तथा वन विज्ञान विश्वविद्यालय शिक्षक नियुक्तिका आधार, कार्य सम्पादन मूल्याङ्कन तथा कार्य क्षमता अङ्क विभाजन एवं सिफारिस सम्बन्धी प्रक्रिया, २०७१ रहेको छ। यसलाई संक्षेपमा “शिक्षक नियुक्ति सिफारिस कार्यविधि २०७१” भनिनेछ।
- (ख) यो प्रक्रिया २०७१ बैशाख १ गते पछि हुने विज्ञापनमा लागु हुनेछ।

१.२ परिभाषा :

विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस प्रक्रियामा :

- (क) “ऐन” भन्नाले कृषि तथा वन विश्वविद्यालय ऐन २०६७ सम्भन्नु पर्दछ।
- (ख) “नियम” भन्नाले कृषि तथा वन विज्ञान विश्वविद्यालयका प्रचलित नियमहरू सम्भन्नु पर्दछ।
- (ग) “विश्वविद्यालय वा कृ.व.वि” भन्नाले कृषि तथा वन विज्ञान विश्वविद्यालय सम्भन्नु पर्छ।
- (घ) “कार्यकारी परिषद्” भन्नाले कृषि तथा वन विज्ञान विश्वविद्यालयको कार्यकारी परिषद् सम्भन्नु पर्छ।
- (ङ) “सेवा आयोग” भन्नाले कृषि तथा वन विज्ञान विश्वविद्यालय सेवा आयोग सम्भन्नु पर्छ।
- (च) “अध्यक्ष” भन्नाले कृषि तथा वन विज्ञान विश्वविद्यालय सेवा आयोगको अध्यक्ष सम्भन्नु पर्दछ।
- (छ) “सदस्य” भन्नाले कृषि तथा वन विज्ञान विश्वविद्यालय सेवा आयोगको सदस्य सम्भन्नु पर्दछ।
- (ज) “प्रतियोगिता” भन्नाले सेवा आयोगद्वारा लिईने आन्तरिक प्रतियोगिता र खुल्ला प्रतियोगिता सम्भन्नु पर्छ।
- (झ) “लिखित परीक्षा” भन्नाले सेवा आयोगद्वारा लिईने प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षा सम्भन्नु पर्छ।
- (ञ) “शिक्षक” भन्नाले विश्वविद्यालयका शिक्षक सम्भन्नु पर्छ। यस शब्दले सेवा आयोगको प्रतियोगितामा सम्मिलित न्यूनतम योग्यता पुगेका उम्देवार शिक्षक वा व्यक्ति समेत जनाउँछ।
- (ट) “योग्यता” भन्नाले विभिन्न तहको शिक्षक पदमा नियुक्तिका लागि तोकिएको योग्यता सम्भन्नु पर्दछ।
- (ठ) “अङ्क” भन्नाले सेवा आयोगबाट यसै प्रक्रियाको अनुसूचि बमोजिम विभिन्न आधारमा दिईने अङ्क सम्भन्नु पर्छ।
- (ड) “अनुसूचि” भन्नाले यसै प्रक्रियाको अनुसूचि सम्भन्नु पर्छ।

- १.३ ऐन वा नियम अन्तर्गतको प्रयुक्त शब्द र वाक्यांशहरू यस प्रक्रियामा भएकोमा प्रसंगवश अर्को अर्थ नलागेमा ती शब्द र वाक्यांशहरूको व्याख्या सोही अनुरूप गरिनेछ।

परिच्छेद- २
सिफारिस सम्बन्धी कारवाही

- २.१ नियममा अन्यथा स्पष्ट व्यवस्था भएकोमा बाहेक कार्यकारी परिषद्ले स्थायी पदपूर्तिको लागी तोकिएको पढाएको पद, पदको संख्या र प्रतियोगिताको किसिमका आधारमा सेवा आयोगले शिक्षक पदमा नियुक्तिको लागी सिफारिस सम्बन्धी कारवाही सुरु गर्नेछ, र साधारणतया ६ महिना भित्रै सिफारिसको कारवाहीको टुङ्गो लगाई सक्नेछ ।
- २.२ विज्ञापन र आवेदन फाराम:
- (क) नियुक्तिको लागी सिफारिस गर्नु पर्ने शिक्षक पद र त्यसको किसिम तथा संख्या सबै प्रकारको न्यूनतम योग्यता एवं प्रतियोगिताको किसिम समेत खुलाई सेवा आयोगले सिफारिस गर्ने पदहरूको विज्ञापन राष्ट्रिय स्तरको पत्रपत्रिकामा, सेवा आयोगको नोटिस बोर्ड र वेबसाइट मा समेत प्रकाशित गर्नेछ ।
 - (ख) विज्ञापन बमोजिम आवेदन दिने म्याद पत्रिकामा छापिएको मिति देखि कमिमा ३५ दिन राखिने छ ।
 - (ग) विज्ञापनमा उल्लेख भए बमोजिम न्यूनतम योग्यता पुग्ने उम्मेदवारहरूले आवेदन फाराम तोकिएको म्याद भित्र सेवा आयोगको कार्यालयमा बुझाई सक्नु पर्नेछ ।
 - (घ) म्याद भित्र दाखिला नभएको वा न्यूनतम योग्यता नपुगेको वा विज्ञापनमा उल्लेखित शर्तहरू पुरा नभएको आवेदन फाराममा कुनै कारवाही गरिने छैन ।
 - (ङ) शिक्षक पदहरूको लागी सेवा आयोगवाट यस कार्यविधिका आवश्यकताहरूको पूर्ति हुने गरी आवेदन फारामहरू तोकिएको छन् ।
 - (च) सेवा आयोगले प्रतियोगिताको लागी आवेदकहरू मध्येवाट तोकिएका सबै शर्तहरू पुरा गरेका उम्मेदवारको नामावली प्रतियोगिता हुने दिन भन्दा घटीमा १५ दिन अगाडि प्रकाशित गर्नेछ ।
 - (छ) सेवा आयोगमा दाखिला भइसकेका आवेदन, आवेदन दस्तुर र सम्बन्धित संलग्न कागजात फिर्ता गरिने छैन तर आवेदन फाराम सगै दाखिला भएका अनुसन्धानात्मक र अन्य कृतिहरू नतिजा प्रकाशन पश्चात: पुनरावेदन सम्बन्धी कारवाहीको टुङ्गो लागे पछि सम्बन्धित आवेदकलाई फिर्ता दिन सकिनेछ ।

परिच्छेद- ३
प्रतियोगिताका प्रकार

३.१. सेवा आयोगले देहायमा उल्लेखित प्रतियोगिताका आधारमा शिक्षक पदमा नियुक्तिको लागी सिफारिस गर्ने छ ।

(क) आन्तरिक प्रतियोगिता:

आन्तरिक प्रतियोगिताको लागि तोकिएको शैक्षिक तथा अन्य योग्यता पुगेका विश्वविद्यालय सेवामा रहेका स्थायी शिक्षकलाई मात्र आन्तरिक प्रतियोगितामा सम्मिलित गराईने छ । यस्ता शिक्षकहरूले आन्तरिक प्रतियोगिता अन्तर्गत हाल आफू कार्यरत रहेका पदभन्दा एक तह माथिको पदका लागि मात्र आवेदन दिन सक्नेछन् ।

(ख) खुल्ला प्रतियोगिता:

- (१) सेवा आयोगले खुल्ला प्रतियोगिताको लागि तोकिएको शैक्षिक तथा अन्य योग्यता पुगेका विश्वविद्यालय सेवामा रहेका वा विश्वविद्यालय सेवा बाहिरका व्यक्तिलाई खुल्ला प्रतियोगितामा सम्मिलित गराउने छ ।
- (२) तोकिएको न्यूनतम योग्यता पुगेका इच्छुक नेपाली नागरिकले खुल्ला प्रतियोगितामा भाग लिन पाउने छन् । यो प्रतियोगिता खुल्ला/समावेशी आधारमा गरिनेछ । यस व्यवस्था अनुसार विश्वविद्यालय सेवालार्ई समावेशी बनाउन खुल्ला प्रतियोगिताद्वारा पूर्ति हुने पदमध्ये ५५ प्रतिशत पद सबै उम्मेदवारहरूले प्रतिस्पर्धा गर्न पाउने र ४५ प्रतिशत पद महिला, आदिवासी/जनजाति, मधेशी, दलित, अपाङ्ग तथा पिछडिएको क्षेत्रका उम्मेदवार बीच मात्र प्रतिस्पर्धा गराउने समावेशी आधारमा पूर्ति गर्ने व्यवस्था गरिनेछ ।
- (३) विज्ञापनका निमित्त आएका पदहरूका सम्बन्धमा सबै उम्मेदवारहरूले प्रतिस्पर्धा गर्न पाउने खुल्ला प्रतियोगिताद्वारा पूर्ति गर्ने ५५ प्रतिशत पद र तोकिएको समूह (महिला, आदिवासी/जनजाति, मधेशी, दलित, अपाङ्ग तथा पिछडिएको क्षेत्रका उम्मेदवारहरू) बीच मात्र प्रतिस्पर्धा गराउने समावेशी आधारमा पूर्ति गर्ने ४५ प्रतिशत पदको विभाजन गर्दा भागफल दशमलवमा आएमा जुनमा बढी आउँछ त्यसैका लागि प्रतिशत निर्धारण गर्ने र दशमलव पछि दुवै समूहमा बराबर अङ्क आएमा खुल्लालाई प्राथमिकता दिने व्यवस्था गरिनेछ ।
- (४) महिला, आदिवासी/जनजाति, मधेशी, दलित, अपाङ्ग तथा पिछडिएको क्षेत्रका उम्मेदवार बीच मात्र प्रतिस्पर्धा गराउने समावेशी आधारमा पूर्ति गर्न छुट्याएको ४५ प्रतिशत पदलाई शतप्रतिशत मानी देहाय बमोजिम वर्गीकृत उम्मेदवार बीच छुट्टाछुट्टै प्रतिस्पर्धाका आधारमा देहाय अनुसार पद पूर्ति गरिने छ ।

(क) महिला	३३ प्रतिशत
(ख) आदिवासी/जनजाति	२७ प्रतिशत
(ग) मधेशी	२२ प्रतिशत
(घ) दलित	९ प्रतिशत
(ङ) अपाङ्ग	५ प्रतिशत
(च) पिछडिएको क्षेत्र	४ प्रतिशत

- (५) समावेशीमा पर्ने हरेक वर्गीकृत समूहको पद संख्या निर्धारण गर्न सूत्र प्रयोग गर्दा भागफल दशमलवमा आएमा महिला, आदिवासी/जनजाति, मधेशी, दलित, अपाङ्ग तथा पिछडिएको क्षेत्र जुनमा बढी आउँछ त्यसैका लागि प्रतिशत निर्धारण गर्ने । दशमलव पछि महिला, आदिवासी/जनजाति, मधेशी, दलित, अपाङ्ग तथा पिछडिएको क्षेत्रमा वरावर अङ्क आएमा महिलालाई प्राथमिकता दिने । आदिवासी/जनजाति, मधेशी, दलित, अपाङ्ग तथा पिछडिएको क्षेत्रमा वरावर अङ्क आएमा आदिवासी/जनजातिलाई प्राथमिकता दिने मधेशी, दलित, अपाङ्ग तथा पिछडिएको क्षेत्रमा वरावर अङ्क आएमा मधेशीलाई प्राथमिकता दिने । दलित, अपाङ्ग तथा पिछडिएको क्षेत्रमा वरावर अङ्क आएमा दलितलाई प्राथमिकता दिने । अपाङ्ग तथा पिछडिएको क्षेत्रमा वरावर अङ्क आएमा अपाङ्गलाई प्राथमिकता दिने व्यवस्था गरिने छ ।
- (६) माथि उल्लेखित वर्गीकृत समूह र क्षेत्रको अर्थ र प्रयोग नेपाल सरकारले किटान गरेको अर्थ र प्रयोग अनुरूप नै हुनेछ ।

(ग) विशेष प्रतियोगिता:

(३) प्रतियोगिताको अनुपात :

विभिन्न प्रतियोगिता अन्तर्गत पूर्ति गरिने विभिन्न शैक्षिक दरवन्दीहरु पूर्ति गर्न प्रतियोगिताको अनुपात/प्रतिशत कार्यकारी परिषद्ले तोके बमोजिम हुनेछ ।

परिच्छेद- ४
सिफारिसका आधार तथा पूर्णाङ्क विभाजन

४.१ शिक्षक पदमा नियुक्तिको लागी सेवा आयोगबाट सिफारिस गर्ने आधार र तिनको पूर्णाङ्क विभाजन अनुसूचि १-७ मा भएको व्यवस्थाको अधिनमा रहने गरी देहाय बमोजिम हुनेछ :

(क) खुल्ला प्रतियोगिता अर्न्तगत देहायका शिक्षक पदमा नियुक्तिको सिफारिसको लागी निर्धारित पूर्णाङ्क:

आधार	प्राध्यापक	सह- प्रध्यापक	उप-प्रध्यापक	प्रशिक्षक	उप-प्रशिक्षक/ सहायक प्रशिक्षक
१. शैक्षिक योग्यता	८०	८०	१००	७०	७०
२. अनुसन्धान तथा कृति प्रकाशन	७०	५०	२०	-	-
३. शिक्षण सेवा अनुभव	३०	२०	१०	५	१०
४. तालिम	-	-	-	५	१०
५. लिखित परीक्षा	-	३०	५०	१००	९०
६. अन्तर्वार्ता	२०	२०	२०	२०	२०
जम्मा	२००	२००	२००	२००	२००

(ख) आन्तरिक प्रतियोगिता अर्न्तगत देहायका शिक्षक पदमा नियुक्तिको सिफारिसको लागी निर्धारित पूर्णाङ्क:

आधार	प्राध्यापक	सह- प्रध्यापक	उप-प्रध्यापक	वरिष्ठ प्रशिक्षक, प्रशिक्षक र उप-प्रशिक्षक
१. शैक्षिक योग्यता	६५	७०	८०	७०
२. अनुसन्धान तथा कृति प्रकाशन	३२	२७	२२	१२
३. शिक्षण सेवा अनुभव	७५	७५	७०	८०
४. तालिम	-	-	-	१०
५. आन्तरिक मूल्याङ्कन	८	८	८	८
६. अन्तर्वार्ता	२०	२०	२०	२०
जम्मा	२००	२००	२००	२००

४.२. पूर्णाङ्क विभाजन सम्बन्धमा अन्य व्यवस्था:

शिक्षक पदमा नियुक्तिको लागी सेवा आयोगको प्रतियोगितामा सम्मिलित न्यूनतम योग्यता पुगेका उम्मेदवारहरुको देहायका सम्बन्धमा पूर्णाङ्क विभाजन देहाय बमोजिम हुनेछ:

- (क) शैक्षिक योग्यताका सम्बन्धमा अनुसूचि-१ बमोजिम ।
- (ख) अनुसन्धान तथा कृति प्रकाशनका सम्बन्धमा अनुसूचि-२ बमोजिम ।
- (ग) कृ.व. वि शिक्षण सेवा अवधि (कार्य अनुभव) सम्बन्धमा अनुसूचि-३ बमोजिम ।
- (घ) तालिम सम्बन्धमा अनुसूचि-५ बमोजिम ।
- (ङ) लिखित परीक्षा सम्बन्धमा अनुसूचि-५ बमोजिम ।
- (च) कार्य सम्पादन मूल्याङ्कन सम्बन्धमा अनुसूचि-६ बमोजिम ।
- (छ) अन्तर्वार्ता सम्बन्धमा अनुसूचि-७ बमोजिम ।

परिच्छेद- ५ सिफारिस

५.१. योग्यताक्रमको सूचि तथा सिफारिस सम्बन्धी व्यवस्था:

- (क) उम्मेदवारहरुले प्राप्त गरेको प्राप्ताङ्क तालिकीकरण गरी योग्यता सूचि तयार गरिने र तोकिएको दरबन्दीको आधारमा नतिजा प्रकाशन गरिनेछ । प्रकाशित नतिजामा सफल भएका प्रत्येक उम्मेदवारले प्राप्त गरेको कूल अङ्क प्रकाशित गरिने छ ।
- (ख) प्राध्यापक र सह-प्राध्यापक पदको खुल्ला प्रतियोगितामा आवेदन दिने उम्मेदवारहरुको लागि निर्धारित पूर्णाङ्क २०० को प्राध्यापक पदमा ६० प्रतिशत, सह-प्राध्यापक पदमा ६० प्रतिशत र उप-प्राध्यापक पदमा ५० प्रतिशत भन्दा कम अङ्क प्राप्त गरेका उम्मेदवारहरुलाई नियुक्तिको लागी सिफारिस गरिने छैन ।
- (ग) प्रकाशित नतिजामा आफुले प्राप्त गरेको अङ्क सन्तोषजनक नलागेमा उम्मेदवारले सेवा आयोग समक्ष पुनर्योगको लागि नतिजा प्रकाशन भएको मितिले ७ दिन भित्र रु. ५००। दस्तुर बुझाएको रसिद सहित माग गर्न सक्नेछ । निवेदन दिएको सामान्यतया: सात दिन भित्र सेवा आयोगले यस सम्बन्धी कामको किनारा लगाई सक्नेछ ।
- (घ) आन्तरिक प्रतियोगिताद्वारा नियुक्तिको लागी सेवा आयोगबाट गरिएको सिफारिस उपर चित्त नबुझेमा कृ.व.वि. सेवा आयोगद्वारा सिफारिस गरिएको मितिले ३५ दिन भित्र कृषि तथा वन विज्ञान विश्वविद्यालय पुनरावेदन आयोग समक्ष उजुरी गर्न सक्नेछ ।
- (ङ) आन्तरिक पदोन्नतिका सिलसिलामा कुनै पनि शिक्षक तह नाघी माथिल्लो पदका लागी उम्मेदवारी दिन पाउने छैन ।

५.२ बराबर अङ्क प्राप्त गरेका उम्मेदवारहरूको योग्यताक्रम सूचि सम्बन्धी व्यवस्था:

- (क) खुल्ला प्रतियोगितामा उम्मेदवारहरूको कूल प्राप्ताङ्क बराबर हुन गएमा शैक्षिक योग्यतामा प्राप्त गरेको कूल अङ्कको आधारमा योग्यताक्रम सूचि निर्धारण गरिने छ । शैक्षिक योग्यतामा प्राप्त अङ्क पनि बराबर भएमा लिखित परीक्षा हुने प्रतियोगिता भए लिखित परीक्षामा प्राप्त गरेको अङ्कको आधारमा र लिखित परीक्षा नभई अन्तर्वार्ता मात्र हुने प्रतियोगिता भए अनुसन्धान तथा कृति मूल्यांकनमा प्राप्त कूल अङ्कको आधारमा योग्यताक्रम सूचि निर्धारण गरिनेछ । तर आन्तरिक प्रतियोगिताका उम्मेदवारहरूको कूल प्राप्ताङ्क बराबर भए कृ.व.वि. शिक्षण सेवाको जेष्ठताको आधारमा योग्यताक्रम तयार पारिने छ ।
- (ख) कृ. व. वि. शिक्षण सेवाको जेष्ठता निम्न लिखित आधारमा निर्धारण गरिने छ ।
- (१) आवेदित शिक्षक पदभन्दा एक तह मुनिको शिक्षक पदको नियुक्तिको मितिको जेष्ठता ।
- (२) खण्ड (क) र (ख) बमोजिम जेष्ठता नछुट्टिएमा उमेरको जेष्ठता लिइने छ ।

परिच्छेद- ६ विविध

६.१. सिफारिस वदर हुने अवस्थाहरू:

- (क) प्रतियोगितामा सम्मिलित कुनै उम्मेदवारले भ्रुष्टा विवरण दिएमा वा लिखित परीक्षा वा अन्तर्वार्तामा कुनै अनियमित कार्य वा मर्यादा भङ्ग गरेमा सेवा आयोगले त्यस्तो उम्मेदवारलाई निजको कसुर हेरी सेवा आयोगबाट लिइने कुनै पनि प्रतियोगितामा कुनै खास अवधिको लागि भाग लिन नपाउने गरी अयोग्य घोषित गर्न सक्ने छ ।
- (ख) प्रतियोगितामा सम्मिलित कुनै उम्मेदवारले नतिजालाई प्रभावित पार्ने गरी भ्रुष्टा विवरण दिई सिफारिस भएको पाइएमा निजको सिफारिस स्वतः रद्द हुनेछ ।
- (ग) उम्मेदवारको मूल्याङ्कन तालिकामा कुनै भूलचुक भई पहिले सिफारिस वा नियुक्ति समेत भैसकेको कुनै उम्मेदवार सिफारिस वा नियुक्त हुन नसक्ने अवस्था प्रमाणीत हुन आएमा सेवा आयोगले त्यस्ता उम्मेदवारको सिफारिस वदर गर्न सक्नेछ ।
- (घ) प्रतियोगितामा सम्मिलित हुन आवेदन दिएका कुनै उम्मेदवारले अन्तिम नतिजा प्रकाशन हुनुपूर्व नै विश्वविद्यालय सेवाबाट राजिनामा दिएमा वा कुनै पनि कारणले विश्वविद्यालय सेवाबाट अवकाश पाएमा त्यस्ता उम्मेदवारको आवेदन फारम तथा सिफारिस भई सकेको भए त्यस्तो सिफारिस समेत स्वतः रद्द हुनेछ ।

परिच्छेद- ७
बन्देजको अवस्था

७.१ देहायको अवस्थामा देहायको अवधिभर कुनै पनि शिक्षक सेवा आयोगबाट प्रकाशित विज्ञापन अनुसार कुनै पनि प्रतियोगितामा सामेल हुन पाउने छैन :

- (क) निलम्बन भएको भए निलम्बन अवधिभर ।
- (ख) बहुवा रोक्का गरिएको भए त्यसरी रोक्का भएको अवधिभर ।
- (ग) तलव वृद्धि रोक्का भएको वा तलव घटाएको भए सो भएको मितिले १ वर्षसम्म ।
- (ङ) हालको पदमा ३ पटकसम्म नसिहत पाएको भए अन्तिम पटक नसिहत पाएको मितिले १ वर्षसम्म ।
- (ड) विषय परिवर्तन भएको भए सो परिवर्तन भएको मितिले १ वर्षसम्म ।

७.२ खुल्ला प्रतियोगिताको लागि उम्मेदवार हुन नपाउने व्यवस्था:

खुल्ला प्रतियोगितामा देहायको अवस्थामा कुनै पनि व्यक्ति विश्वविद्यालय सेवाका लागि उम्मेदवार हुन वा रहन पाउने छैन:

- (क) २१ वर्ष उमेर पूरा नभएका ।
- (ख) ३५ वर्ष उमेर पूरा भईसकेका तर महिलाको हकमा ४० वर्ष उमेर पूरा भएका ।
- (ग) प्राध्यापक तथा सह-प्राध्यापक पदको खुल्ला प्रतियोगितामा ५० वर्ष नाघेका विश्वविद्यालय सेवा बाहिरका व्यक्ति उम्मेदवार हुन सक्ने छैनन् ।
- (घ) विश्वविद्यालय सेवा वा सरकारी सेवाका निमित्त अयोग्य ठहरिने गरी सेवाबाट वर्खास्त गरिएका ।
- (ड) गैह्र नेपाली नागरिक ।

७.३ व्याख्या र बाधा अड्काउ फुकाउने व्यवस्था:

- (क) यस शिक्षक नियुक्ति सिफारिस कार्यविधिमा स्पष्ट उल्लेख भएको व्यवस्था बाहेक अन्यको हकमा सेवा आयोगले निर्णय गरे वमोजिम हुनेछ ।
- (ख) यो कार्यविधिको अन्तिम व्याख्या र बाधा अड्काउ फुकाउने अधिकार सेवा आयोगलाई हुनेछ ।

अनुसूचि-१

शैक्षिक योग्यताको अङ्क विभाजन र अन्य व्यवस्था

१.१. खुल्ला प्रतियोगिताको प्रयोजनार्थ

१.१. (क) प्राध्यापक पदका लागि शैक्षिक योग्यताको पूर्णाङ्क ८० (असी) यसै अनुसूचिको १.३ को अन्य व्यवस्थाको अधिनमा रहने गरि देहाय बमोजिम विभाजन हुनेछ ।

शैक्षिक योग्यता	विशिष्ट श्रेणी	प्रथम श्रेणी	द्वितीय श्रेणी	तृतीय श्रेणी
प्रवेशिका परीक्षा (एस.एल.सी)	५	४	३	२
प्रविणता प्रमाणपत्र	१०	८	६	४
स्नातक	१५	१२	९	६
स्नातकोत्तर	२०	१६	१२	८
एम.फिल वा विद्यावारिधि	१२			
	३०			

(एम.फिल वापत १२ अंक प्रदान गर्ने र एम.फिल.सहित विद्यावारिधि र विद्यावारिधिको लागि एकमुष्ट ३० अंक दिने)

१.१ (ख) सह-प्राध्यापक पदका लागि शैक्षिक योग्यताको पूर्णाङ्क ८० (असी) यसै अनुसूचिको १.३ को अन्य व्यवस्थाको अधिनमा रहने गरी देहाय बमोजिम विभाजन हुनेछ ।

शैक्षिक योग्यता	विशिष्ट श्रेणी	प्रथम श्रेणी	द्वितीय श्रेणी	तृतीय श्रेणी
प्रवेशिका परीक्षा (एस.एल.सी)	५	४	३	२
प्रविणता प्रमाणपत्र	१०	८	४	४
स्नातक	१५	१२	६	६
स्नातकोत्तर	२०	१६	१२	८
एम.फिल वा विद्यावारिधि	१२			
	३०			

(एम.फिल वापत १२ अंक प्रदान गर्ने र एम.फिल.सहित विद्यावारिधि र विद्यावारिधिको लागि एकमुष्ट ३० अंक दिने)

१.१. (ग) उप-प्राध्यापक पदका लागि शैक्षिक योग्यताको पूर्णाङ्क १०० (सय) यसै अनुसूचिको १.३ को अन्य व्यवस्थाको अधिनमा रहने गरी देहाय बमोजिम विभाजन हुनेछ ।

शैक्षिक योग्यता	विशिष्ट श्रेणी	प्रथम श्रेणी	द्वितीय श्रेणी	तृतीय श्रेणी
प्रवेशिका परीक्षा (एस.एल.सी)	७	६	५	४
प्रविणता प्रमाणपत्र	१४	१२	१०	८
स्नातक	२५	२०	१५	१०
स्नातकोत्तर	२७	२२	१७	१२
एम.फिल वा विद्यावारिधि	१२			
	२७			

(एम.फिल वापत १२ अंक प्रदान गर्ने र एम.फिल.सहित विद्यावारिधि र विद्यावारिधिको लागि एकमुष्ट २७ अंक दिने)

* प्रथम श्रेणीमा प्रथम भएमा प्रवेशिका, प्रविणता, स्नातक र स्नातकोत्तर तह सम्म एउटा डिग्रीमा ५ अङ्कका दरले बढिमा दुइवटा डिग्री सम्म १० अङ्क दिन सकिनेछ । तर यसरी नम्बर दिदा कुल शैक्षिक योग्यताको पूर्णाङ्क भन्दा बढि हुन हुँदैन ।

१.१.(घ) वरिष्ठ प्रशिक्षक पदका लागि आवश्यक न्यूनतम शैक्षिक योग्यता स्नातक तोकिएको पदको लागि निर्धारित पूर्णाङ्क ७० (सत्तरी) यसै अनुसूचिको १.३ को अन्य व्यवस्थाको अधीनमा रहने गरि देहाय बमोजिम विभाजन हुनेछ ।

शैक्षिक योग्यता	विशिष्ट श्रेणी	प्रथम श्रेणी	द्वितीय श्रेणी	तृतीय श्रेणी
प्रवेशिका परीक्षा (एस.एल.सी)	१०	७	४	१
प्रविणता प्रमाणपत्र	१८	१४	१०	६
स्नातक	३०	२५	२०	१५
अतिरिक्त उपाधि(स्नातकोत्तर वा पोष्ट ग्राजुएट डिप्लोमा वा सो भन्दा माथि)	१२	१०	८	६

१.१.(ङ) प्रशिक्षक पदका लागि आवश्यक न्यूनतम शैक्षिक योग्यता स्नातक तोकिएको पदको लागि निर्धारित पूर्णाङ्क ७० (सत्तरी) यसै अनुसूचिको १.३ को अन्य व्यवस्थाको अधीनमा रहने गरि देहाय बमोजिम विभाजन हुनेछ ।

शैक्षिक योग्यता	विशिष्टश्रेणी	प्रथम श्रेणी	द्वितीय श्रेणी	तृतीय श्रेणी
प्रवेशिका परीक्षा (एस.एल.सी)	१०	७	४	३
प्रविणता प्रमाणपत्र	१८	१४	१०	६
स्नातक	३०	२५	२०	१८
अतिरिक्त उपाधि (स्नातकोत्तर वा पोष्ट ग्राजुएट डिप्लोमा वा सो भन्दा माथि)	१२	११	१०	८

१.१.(च) उप-प्रशिक्षक तथा सहायक प्रशिक्षक पदका लागि आवश्यक न्यूनतम शैक्षिक योग्यता प्रविणता प्रमाणपत्र तोकिएको पदको लागि निर्धारित पूर्णाङ्क ७० (सत्तरी) यसै अनुसूचिको १.३ को अन्य व्यवस्थाको अधीनमा रहने गरि देहाय बमोजिम विभाजन हुनेछ ।

शैक्षिक योग्यता	विशिष्ट श्रेणी	प्रथम श्रेणी	द्वितीय श्रेणी	तृतीय श्रेणी
प्रवेशिका परीक्षा (एस.एल.सी)	२३	२०	१७	१५
प्रविणता प्रमाणपत्र	३५	३०	२५	२०
अतिरिक्त उपाधि(स्नातक वा पोष्ट ग्राजुएट डिप्लोमा वा सो भन्दा माथि)	१२	११	१०	९

१.२. आन्तरिक प्रतियोगिताको प्रयोजनार्थ

(क) प्राध्यापक पदको आन्तरिक प्रतियोगिताको प्रयोजनार्थ शैक्षिक योग्यताको पूर्णाङ्क ६५ (पैसट्री) यसै अनुसूचिको १.३ को अन्य व्यवस्थाको अधीनमा रहने गरी देहाय बमेजिम विभाजन हुनेछ ।

शैक्षिक योग्यता	विशिष्ट श्रेणी	प्रथम श्रेणी	द्वितीय श्रेणी	तृतीय श्रेणी
प्रवेशिका परीक्षा (एस.एल.सी)	४	३	२	१
प्रविणता प्रमाणपत्र	६	५	४	३
स्नातक	१०	८	६	४
स्नातकोत्तर	२५	२१	१७	१३
एम.फिल	१२			
वा विद्यावारिधि	२०			

(एम.फिल बापत १२ अंक प्रदान गर्ने र एम.फिल.सहित विद्यावारिधि र विद्यावारिधिको लागि एकमुष्ट २० अंक दिने)

(ख) सह-प्राध्यापक पदको आन्तरिक प्रतियोगिताको प्रयोजनार्थ शैक्षिक योग्यताको पूर्णाङ्क ७० (सत्तरी) यसै अनुसूचिको १.३ को अन्य व्यवस्थाको अधीनमा रहने गरी देहाय बमेजिम विभाजन हुनेछ ।

शैक्षिक योग्यता	विशिष्ट श्रेणी	प्रथम श्रेणी	द्वितीय श्रेणी	तृतीय श्रेणी
प्रवेशिका परीक्षा (एस.एल.सी)	४	३	२	१
प्रविणता प्रमाणपत्र	७	६	५	१
स्नातक	१०	८	६	४
स्नातकोत्तर	२४	२०	१६	१२
एम.फिल	१२			
वा विद्यावारिधि	२५			

(एम.फिल बापत १२ अंक प्रदान गर्ने र एम.फिल.सहित विद्यावारिधि र विद्यावारिधिको लागि एकमुष्ट २५ अंक दिने)

(ग) उप-प्राध्यापक पदको आन्तरिक प्रतियोगिताको प्रयोजनार्थ शैक्षिक योग्यताको पूर्णाङ्क ८० (असी) यसै अनुसूचिको १.३ को अन्य व्यवस्थाको अधीनमा रहने गरी देहाय बमेजिम विभाजन हुनेछ ।

शैक्षिक योग्यता	विशिष्ट श्रेणी	प्रथम श्रेणी	द्वितीय श्रेणी	तृतीय श्रेणी
प्रवेशिका परीक्षा (एस.एल.सी)	५	४	३	२
प्रविणता प्रमाणपत्र	१०	८	६	४
स्नातक	१५	१२	९	६
स्नातकोत्तर	२०	१५	१०	५
एम.फिल वा विद्यावारिधि	१२ ३०			

(एम.फिल वापत १२ अंक प्रदान गर्ने र एम.फिल.सहित विद्यावारिधि र विद्यावारिधिको लागि एकमुष्ट ३० अंक दिने)

(घ) वरिष्ठ प्रशिक्षक, प्रशिक्षक र उप-प्रशिक्षक वा सो सरहका पदका लागी आवश्यक न्यूनतम योग्यता शैक्षिक योग्यता स्नातक तोकिएको पदको लागी निर्धारित पूर्णाङ्क ७० (सत्तरी) यसै अनुसूचिको १.३ को अन्य व्यवस्थाको अधीनमा रहने गरी देहाय बमेजिम विभाजन हुनेछ ।

शैक्षिक योग्यता	विशिष्ट श्रेणी	प्रथम श्रेणी	द्वितीय श्रेणी	तृतीय श्रेणी
प्रवेशिका परीक्षा (एस.एल.सी)	१०	७	४	१
प्रविणता प्रमाणपत्र	१८	१४	१०	८
स्नातक	३०	२५	२०	१५
अतिरिक्त उपाधि (स्नातकोत्तर वा पोष्ट ग्राजुएट डिप्लोमा वा सो भन्दा माथि)	१२	१०	८	-

(ङ) वरिष्ठ प्रशिक्षक, प्रशिक्षक र उप-प्रशिक्षक वा सो सरहका पदका लागी आवश्यक न्यूनतम योग्यता शैक्षिक योग्यता प्रविणता प्रमाणपत्र तोकिएको पदको लागी निर्धारित पूर्णाङ्क ७० (सत्तरी) यसै अनुसूचिको १.३ को अन्य व्यवस्थाको अधीनमा रहने गरी देहाय बमेजिम विभाजन हुनेछ ।

शैक्षिक योग्यता	विशिष्ट श्रेणी	प्रथम श्रेणी	द्वितीय श्रेणी	तृतीय श्रेणी
प्रवेशिका परीक्षा (एस.एल.सी)	२५	२०	१५	१५
प्रविणता प्रमाणपत्र	३५	३०	२५	२०
अतिरिक्त उपाधि(स्नातक वा सो भन्दा माथि)	१०	८	७	४

१.३.शैक्षिक योग्यताको सम्बन्धमा अन्य व्यवस्था:

- (क) शिक्षक पदमा शुरु नियुक्ति हुने उम्मेदवारले आफ्नो सम्पूर्ण शैक्षिक योग्यताको लागी यसै अनुसूचिमा उल्लेख भए बमोजिम अङ्क पाउने छ ।
- (ख) कम्पार्टमेण्टल परिक्षा उर्तिण गरी प्राप्त शैक्षिक योग्यता वा उपाधिको लागी तृतीय श्रेणीको अङ्क दिइनेछ ।
- (ग) एक वा एकभन्दा बढी तह नाघी शैक्षिक उपाधि हासिल गरेका उम्मेदवारका लागी बीचका तहहरूको द्वितिय श्रेणीको अङ्क प्रदान गरिनेछ ।
- (घ) कुनै श्रेणी नखुलेको शैक्षिक योग्यता वा उपाधिलाइ द्वितिय श्रेणीको अङ्क दिइनेछ ।
- (ङ) अतिरिक्त उपाधिको हकमा यसै अनुसूचिमा तोकिए बमोजिम हुनेछ ।
- (च) भिन्न विषयको समान तहको एक भन्दा बढी शैक्षिक योग्यता वा उपाधि हासिल गरेको भए ती मध्ये आवेदित पदसँग सम्बन्धित एक शैक्षिक योग्यता वा उपाधिको मात्र अङ्क दिइनेछ ।
- (छ) आवेदन दिने अन्तिम मितिसम्म पुरा नभएका तथा आवेदन फाराममा उल्लेख नभएका शैक्षिक उपाधिहरूको अङ्क दिइने छैन ।
- (ज) कृषि तथा वन विज्ञान विश्वविद्यालय बाहेक अन्य विश्वविद्यालयबाट प्राप्त गरेको शैक्षिक उपाधि (श्रेणी वा ग्रेड समेत खुलेको) कृषि तथा वन विज्ञान विश्वविद्यालयबाट मान्यता भएको प्रमाणित प्रतिलिपी पनि पेश गर्नु पर्नेछ । अन्यथा आवेदन फाराम स्वीकार गरिने छैन ।

अनुसूचि-२

अनुसन्धान तथा कृति प्रकाशनको पूर्णाङ्क विभाजन र अन्य व्यवस्था

२.१. विभिन्न पदका लागी निर्धारित अनुसन्धान तथा कृति प्रकाशनको पूर्णाङ्क विभाजन यसै अनुसूचिको २.२ को अन्य व्यवस्थाको अधिनमा रहने गरी देहाय बमोजिम विभाजन हुनेछ ।

(क) खुल्ला प्रतियोगिताको लागी:

पद	सम्बन्धित विषयको पाठपुस्तक		सम्बन्धित विषयको अनुसन्धानात्मक सन्दर्भ ग्रन्थ		सम्बन्धित विषयको अनुसन्धान प्रतिवेदन		पिएच.डी. शोध निर्देशन		स्नातकोत्तर तहको शोध निर्देशन		प्रकाशित लेख			अधिकतम अङ्क			
	अ	आ	अ	आ	अ	आ	अ	आ	अ	आ	विषयगत अन्तर्राष्ट्रिय जर्नलमा प्रकाशित लेख	विषयगत राष्ट्रिय जर्नलमा प्रकाशित अनुसन्धानात्मक लेख	विषयगत साधारण लेख				
प्राध्यापक	३	६	३	३	३	६	५	२०	१	५	३	१५	२	१२	१	३	७०
सह-प्राध्यापक	३	३	५	५	५	५	५	१५	१	५	३	६	२	५	१	३	५०
उप-प्राध्यापक	२	२	२	२	२	२	३	३	१	३	२	३	१	३	१	२	२०

टिप्पणी: अ= प्रति एकाइ वापतको अधिकतम अङ्क ।

आ= यस महल अन्तर्गत अधिकतम आर्जन गर्न सकिने अङ्क ।

(ख) आन्तरिक प्रतियोगिताको लागी:

पद	सम्बन्धित विषयको पाठपुस्तक		सम्बन्धित विषयको अनुसन्धानात्मक/सन्दर्भ ग्रन्थ		सम्बन्धित विषयको अनुसन्धान प्रतिवेदन		पिएच.डी. शोध निर्देशन		स्नातकोत्तर तहको शोध निर्देशन		प्रकाशित लेख			अधिकतम अङ्क			
	अ	आ	अ	आ	अ	आ	अ	आ	अ	आ	विषयगत अन्तर्राष्ट्रिय जर्नलमा प्रकाशित लेख	विषयगत राष्ट्रिय जर्नलमा प्रकाशित अनुसन्धानात्मक लेख	विषयगत साधारण लेख				
प्राध्यापक	१	२	१	१	१	२	५	१५	१	५	१	३	१	३	०.५	१	३२
सह प्राध्यापक	२	४	२	४	१	३	५	५	१	५	१	२	१	३	०.५	१	२७
उप प्राध्यापक	२	४	२	४	१	३	-	-	१	५	१	२	१	३	०.५	१	२२
वरिष्ठ प्रशिक्षक	-	-	२	४	-	-	-	-	-	-	-	-	२	४	१	४	१२

टिप्पणी: अ= प्रति एकाइ वापतको अधिकतम अङ्क

आ= यस महल अन्तर्गत अधिकतम आर्जन गर्न सकिने अङ्क ।

२.२ अनुसन्धान तथा कृति प्रकाशन सम्बन्धी अन्य व्यवस्था :

१. अनुसन्धान तथा कृति प्रकाशनको अङ्क आन्तरिक प्रतियोगिताको हकमा आवेदित पद भन्दा एक तह मुनिको पदमा लेखिएको पुस्तक, कृति, अनुसन्धान कार्य आदि बापत मात्र प्रदान गरिने छ । खुल्ला प्रतियोगिताको हकमा विश्वविद्यालय सेवा बाहिरका वा विश्वविद्यालय भित्रका व्यक्तिको लागी यो बन्देज लागु हुने छैन ।
२. समाचारपत्रहरुमा छापिएका लेखको मूल्याङ्कन गरिने छैन ।
३. बहु लेखकको नाममा प्रकाशित कृतिको मूल्याङ्कन गर्दा उक्त कृतिको पूर्णाङ्कको आधा अङ्क ५०% पहिलो, २५% दोश्रो लेखकलाई र बाँकी अङ्क दामासाहिले बराबर गरी अङ्क दिइने छ ।
४. पीएच.डी. वा स्नातकोत्तर को शोधपत्र पुस्तकको रूपमा प्रकाशित भए सो पुस्तकको^१ अङ्क दिइने छ ।
^२
५. अनुसन्धान तथा कृति मूल्याङ्कन गराउदा सेवा आयोगले सम्बन्धित विषयका Roster मा नाम भएका कम्तिमा दुई जना विशेषज्ञहरुबाट छुट्टाछुट्टै मूल्याङ्कन गराइ औषत अङ्क निकाल्ने छ । मूल्याङ्कन गरेपछि विशेषज्ञले आवेदकले प्राप्त गरेको प्राप्ताङ्क सेवा आयोगले दिएको ढाचाँमा उल्लेख गरी सिलबन्दी गरी बुझाउनु पर्नेछ ।
६. विद्यावारिधि तहको शोध निर्देशन गरी सो शोध कार्य पुरा भई उपाधि प्रदान गरीएको प्रति शोध निर्देशनको ५ अङ्कका दरले अधिकतम अङ्क १० प्रदान गरिनेछ । उपरोक्त अङ्क आन्तरिक प्रतियोगिताको हकमा आवेदित पद भन्दा एक तह मुनिको पदमा हुदा गरेको शोध निर्देशन कार्य बापत मात्र प्रदान गरिनेछ भने खुल्ला प्रतियोगिताको हकमा विश्वविद्यालय सेवा बाहिरका वा विश्वविद्यालय भित्रका व्यक्तिको लागी यो बन्देज लागु हुने छैन । यसका निमित्त शोधार्थीको नाम, शोध शीर्षक तथा शोधकार्य पूरा भई उपाधि प्रदान गरिएको मिति उल्लेख गरी सम्बन्धित निकायबाट लेखिएको सक्कल पत्र पेश गर्नु पर्ने छ ।
७. स्नातकोत्तर तहको शोध निर्देशन गरी सो शोध कार्य पुरा भई उपाधि प्रदान गरीएको प्रति शोध निर्देशनको एक (१) अङ्कका दरले तोकिएको पूर्णाङ्कसम्म अङ्क प्रदान गरिनेछ । उपरोक्त अङ्क आन्तरिक प्रतियोगिताको हकमा आवेदित पद भन्दा एक तह मुनिको पदमा हुदा गरेको शोध निर्देशन कार्य बापत मात्र प्रदान गरिनेछ भने खुल्ला प्रतियोगिताको हकमा विश्वविद्यालय सेवा बाहिरका वा विश्वविद्यालय भित्रका व्यक्तिको लागी यो बन्देज लागु हुने छैन । यसका निमित्त शोधार्थीको नाम, शोध शीर्षक तथा शोधकार्य पूरा भई उपाधि प्रदान गरिएको मिति उल्लेख गरी सम्बन्धित निकायबाट लेखिएको सक्कल पत्र पेश गर्नु पर्ने छ ।
८. विज्ञापन प्रकाशित भई सकेपछि प्रकाशित भएका अनुसन्धान तथा कृति प्रकाशन एवं शोध निर्देशन कार्यको मूल्याङ्कन गरिने छैन ।
९. आवेदकले आफ्ना कृतिहरुलाई जुन प्रकार अन्तर्गत मूल्याङ्कनका निमित्त पेश गरेको छ । सोहि प्रकार अन्तर्गत रहेर मात्र अङ्कन गरिने छ । आवेदकले माग गरेको भन्दा भिन्न प्रकारमा गएर कुनै पनि कृतिको मूल्याङ्कन गरिने छैन ।
१०. आवेदकले प्रत्येक महलमा उल्लेखित कृति संख्या भन्दा पचास प्रतिशत थप बढि कृतिहरु बुझाउन सक्नेछ । पचास प्रतिशत गर्दा बेजोड वा नमिल्ने अवस्था परेमा उक्त संख्यामा थप अर्को एक कृति बुझाउन सकिनेछ । आवेदकले पेश गरेका सबै कृतिहरुको मूल्याङ्कन गरी प्रत्येक महलमा उल्लेखित अधिकतम अङ्कमा नबढ्ने गरी अङ्क प्रदान गरिने छ ।

११. सम्बन्धित विषयको पाठ्यपुस्तक अङ्कन गरिने न्यूनतम आधार:

- (क) पाठ्यक्रममा उल्लेखित विषय वस्तुको ढकाई (Coverage)
- (ख) विषय वस्तुको गहिराइ (Depth)
- (ग) भाषा
- (घ) तह अनुरूप विषयवस्तुको प्रस्तुतीकरण
- (ङ) आवश्यक चार्ट, चित्र, तालिका

नोट: पाठ्यपुस्तक भन्नाले प्रवीणता, प्रमाणपत्र तह वा स्नातक तह वा स्नातकोत्तर तहको लागी लेखिएको र यस वि.वि.बाट मान्यता प्राप्त पुस्तक सम्भन्नु पर्छ ।

१२. सम्बन्धित विषयको अनुसन्धानात्मक/सन्दर्भ ग्रन्थ अङ्कन गरिने न्यूनतम आधार:

- (क) मौलिक खोजी वा अनुसन्धानमा आधारित
- (ख) सम्बन्धित विषयलाई योगदान पुग्ने
- (ग) विषयवस्तुको गहिराइ
- (घ) भाषा र प्रस्तुतीकरण
- (ङ) आवश्यक चार्ट, चित्र र तालिका

१३. विषयगत अनुसन्धानात्मक प्रतिवेदन अङ्कन गरिने न्यूनतम आधार:

- (क) विषयसंग सम्बन्धित
- (ख) उद्देश्य अनुरूप विषयवस्तुको संगठन र प्रस्तुतीकरण
- (ग) अनुसन्धान विधिको स्पष्टता
- (घ) विश्लेषण र विवेचनाको गहनता
- (ङ) निष्कर्ष वा प्राप्तिको आधारित सुझाव

१४. अन्तराष्ट्रिय जर्नलमा प्रकाशित अनुसन्धानात्मक लेख तथा विषयगत अनुसन्धानात्मक लेखहरूलाई यदि Peer Reviewer ले review गरेको छ भने पुरै अङ्क दिइने छ । अङ्कन गर्ने न्यूनतम आधार:

- (क) शीर्षक र विषयको सम्बन्ध
- (ख) उद्देश्य अनुरूपको विषयवस्तुको संगठन र प्रस्तुतीकरण
- (ग) अनुसन्धान विधिको प्रयोग
- (घ) विश्लेषण
- (ङ) मौलिकता

टिप्पणी: अध्ययनको पृष्ठभूमि वा परिचय वा सन्दर्भ, अध्ययन विधि वा अध्ययन प्रक्रिया र प्राप्तिको नभएको लेख यस अन्तर्गत अङ्कन गरिने छैन ।

१५. साधारण लेख अङ्कन गर्ने न्यूनतम आधार:

- (क) शीर्षक र विषय वस्तुको सम्बन्ध
- (ख) प्रस्तुतीकरण
- (ग) मौलिकता

नोट : अनुसन्धानात्मक लेखलाई आवेदकले साधारण लेखका रूपमा पेश गरेमा उक्त लेखलाई साधारण लेखका रूपमा अङ्कन गरिने छ ।

१६. अनुसन्धान प्रतिवेदनका साथमा अनुसन्धान गराउने संस्थाको अनुसन्धान पुरा भएको वर्ष तथा उक्त अनुसन्धान प्रतिवेदन मूल्याङ्कन भई स्वीकृत भएको भन्ने विवरण सहितको आधिकारिक पत्र सक्कल नै अनुसन्धान प्रतिवेदनमा नै संलग्न भएको हुनुपर्ने छ । यस्तो आधिकारिक पत्र संलग्न नभएको अनुसन्धान प्रतिवेदनको मूल्याङ्कन गरिने छैन ।

१७. आवेदकले आवेदन फाराम संगै पेश गर्न ल्याएका अनुसन्धानात्मक र अन्य कृतिहरूको सूचि आवेदन फारामका साथै तपसिल बमोजिमको ढाँचामा समेत उल्लेख गरी पेश गर्नु पर्ने छ । आवेदकले पेश गरेको अनुसन्धानात्मक र अन्य कृतिहरूको सूचि अन्तर्वार्ताको सूचना प्रकाशित गरेपछि, सबैको जानकारीका लागि सेवा आयोगको सूचना पाटिमा टाँस गरिनेछ ।

आवेदन फारामसाथ बुझाउनु पर्ने अनुसन्धानात्मक र अन्य कृतिहरूको सूचिको ढाँचा:

आवेदित पद :

विज्ञापन नं.:

आवेदकको नाम :

क. पाठ्यपुस्तक वा सन्दर्भ पुस्तक वा प्रकाशित अनुसन्धान प्रतिवेदन:

क्र.सं.	पुस्तकको नाम	प्रकार पाठ्यपुस्तक वा सन्दर्भ पुस्तक वा प्रकाशित अनुसन्धान प्रतिवेदन	प्रकाशकको नाम	प्रकाशन वर्ष	एकलै वा संयुक्त लेखन

ख. लेखहरु:

क्र.सं.	लेखको शीर्षक	प्रकार अर्न्तराष्ट्रिय जर्नलमा प्रकाशित लेख वा विषयगत अनुसन्धानात्मक लेख वा विषयगत साधारण लेख	पत्रिकाको नाम, वर्ष र अङ्क	प्रकाशन वर्ष	प्रकाशकको नाम	एकलै वा संयुक्त लेखन

ग.शोध निर्देशन:

क्र.सं.	विद्यार्थीको नाम	शोधपत्रको शीर्षक	स्नातकोत्तर वा पीएच.डी.	शोधपत्र पुरा गरेको मिति

आवेदकको हस्ताक्षर:

अनुसूचि- ३
शिक्षण सेवा अनुभव वापतको अङ्क

३.१. आन्तरिक प्रतियोगिताको लागी:

शिक्षण सेवा अनुभव वापतको निर्धारित पूर्णाङ्क यसै अनुसूचिको ३.२ को अन्य व्यवस्थाको अधीनमा रहने गरी देहाय बमोजिम विभाजन हुनेछ :

पद	आवेदित पद भन्दा एक तह मुनि काम गरे वापत प्रति वर्ष आर्जन गर्ने अङ्क	साविक पद भन्दा तल्ला पदहरुमा काम गरे वापत प्रति वर्ष आर्जन गर्ने अङ्क	प्राप्त गर्न सकिने अधिकतम अङ्क
प्राध्यापक	४	३	७५
सह-प्राध्यापक	४	३	७५
उप-प्राध्यापक	४	३	७०
वरिष्ठ प्रशिक्षक, प्रशिक्षक र उप- प्रशिक्षक	५	४	८०

३.२. शिक्षण सेवा अनुभव सम्बन्धमा थप अन्य व्यवस्था:

१. सेवा अवधि गणना गर्दा जम्मा हुन आउने अवधिमा एक वर्षभन्दा घटी अवधीको लागी अङ्क दिइने छैन । नोकरी अवधिको गणना गर्दा अटुट रुपमा गरेको अवधिलाई जोडिने छ । यसरी जोड्दा उम्मेदवार आफू वहाल रहेको पद र सो भन्दा तल्लो पदहरुमा काम गरेको अवधि जोडि एक वर्ष अवधि पुगेमा जुन पदमा बढि महिना काम गरेको देखिन्छ, सोहि पदको अङ्क दिईने छ ।
२. वेतलवी विदा बसेका वा विश्वविद्यालय बाहिर वेतलवी काजमा गएका शिक्षकको हकमा यस तालिका अन्तर्गत अङ्क दिने प्रयोजनका लागी मात्र सो काज वा विदाको अवधि गणना गरिने छैन । तर कृ.व.वि.को पूर्व स्वीकृतिमा कृ.व.वि.को सम्बन्धन प्राप्त क्याम्पसमा वा अन्यत्र वेतलवी काज वा वेतलवी विदामा काम गरेको सेवा अवधिको अङ्क गणना गर्न रोक लगाएको मानिने छैन ।
३. नोकरी वर्ष गणना गर्दा कृ.व.वि. मा अटुट रुपमा गरेको स्थायी, अस्थायी वा करार सेवा अवधि गणना गरिनेछ, कृ.व.वि.ले खटाएको वा कृ.व.वि.को पूर्व स्विकृति लिई अन्य मान्यता प्राप्त विश्वविद्यालयमा गरेको अध्यापन /अनुसन्धान अवधि पनि गणना गरिनेछ ।

४. क. उप-प्राध्यापक पद र सो भन्दा माथिको शैक्षिक पदका लागी अङ्क दिइने प्रयोजनका लागी अनुभव गणना गर्दा विश्वविद्यालयमा स्थायी, अस्थायी वा करार पदमा रही गरेको शिक्षण अनुभव देखि अङ्क दिइनेछ ।
- ख. सहायक-प्राध्यापक/प्रशिक्षक पदहरूमा रही शिक्षण कार्य गर्ने विश्वविद्यालयका शिक्षकहरूको हकमा उप- प्राध्यापक पद र सो भन्दा माथिको शैक्षिक पदका लागी अङ्क दिने प्रयोजनका लागी अनुभव गणना गर्दा सहायक प्राध्यापक/प्रशिक्षकमा काम गरेको अनुभव पनि गणना गरिनेछ ।
- ग. विश्वविद्यालयको अन्य सेवामा स्थायी भई विश्वविद्यालयको पूर्व स्वीकृति लिएर शिक्षण काजमा रही कार्यरत शिक्षकहरूको हकमा उप-प्राध्यापक पदका लागी अङ्क दिने प्रयोजनका लागी अनुभव गणना गर्दा स्नातकोत्तर तह उर्तिण गरे पछि, गरेको शिक्षण काजमा सरुवा भए पछि गरेको शिक्षण अनुभव देखिको मात्र अङ्क दिइनेछ ।
५. विद्यावारिधि/उच्च अध्ययनको मौका प्राप्त गरी अध्ययन विदामा रही तोकिए अनुसारको अध्ययन पुरा नगरी फर्कने कृ.व.वि.का शिक्षकहरूले कृ.व.वि.सेवा आयोगबाट प्रकाशित विज्ञापनमा पदोन्नतिका लागी आवेदन प्रस्तुत गरेमा निजले उपभोग गरेको अध्ययन विदा अवधिको सेवा शिक्षण सेवा अनुभव वापतको अङ्क दिने प्रयोजनका लागी मात्र सो अध्ययन विदाको अवधि गणना गरिने छ ।

३.३. खुल्ला प्रतियोगिताको लागि:

खुल्ला प्रतियोगिता अन्तर्गत शिक्षकको लागी कार्य अनुभव गणना गर्दा मान्यता प्राप्त विश्वविद्यालय वा क्याम्पस (महाविद्यालय) मा सम्बन्धित विषयमा प्राध्यापन वा अनुसन्धान गरे वापत प्रत्येक पदका लागी निर्धारित अङ्क भन्दा नवढने गरी प्रतिवर्ष १ अङ्कको दरले दिइनेछ । विश्वविद्यालय सेवामा रहेका शिक्षकले खुल्ला प्रतियोगितामा सामेल हुन चाहेमा यही व्यवस्था अनुरूपका दरले अङ्क दिइने छ ।

अनुसूचि- ४
तालिम वापत प्राप्त हुने अङ्क

४.१ तालिम अवधि र प्राप्त अङ्क:

विभिन्न पदका निमित्त तालिम वापत निर्धारित अङ्क तोकिएको पूर्णाङ्कमा नबढ्ने गरी यसै अनुसूचिको ४.२.को अन्य व्यवस्थाको अधिनमा रहने गरी देहाय बमोजिम विभाजन हुनेछ :

पेडागोजिकल वा विषयसित सम्बन्धित तालिम अवधि	आवेदित पद		
	प्रशिक्षक (खुल्ला)	उप-प्रशिक्षक र सहायक प्रशिक्षक (खुल्ला)	वरिष्ठ प्रशिक्षक, प्रशिक्षक (आन्तरिक)
३ महिना वा सो भन्दा बढी तर ६ महिना भन्दा कम अवधिको तालिम	५	१०	१०
१ महिना वा सो भन्दा बढी तर ३ महिना भन्दा कम अवधिको तालिम	३	६	५

४.२ तालिम सम्बन्धी थप अन्य व्यवस्था:

१. उपरोक्त अङ्क आवेदित पदभन्दा एक तह मुनिको पदमा रही लिएको तालिम वापत मात्र दिइनेछ ।
२. एक वा एक भन्दा बढी तालिमको अङ्क गणना गर्न सकिने छ । तर जम्मा प्राप्ताङ्क तालिम वापत पाउने पूर्णाङ्क भन्दा बढि पाउने छैन ।
३. स्वदेश वा विदेशमा लिइएको तालिमलाई समान अङ्क दिइनेछ ।
४. श्रेणी (Divison) का आधारमा अङ्क भेद्भाव गरिने छैन ।
५. विश्वविद्यालयबाट मान्यता प्राप्त संस्थाबाट विश्वविद्यालयको पूर्व स्वीकृति लिई लिइएको तालिमको लागी मात्र अङ्क प्रदान गरिने ।

अनुसूचि-५
लिखित परीक्षा

१. खुल्ला प्रतियोगिताको माध्यमद्वारा प्राध्यापक भन्दा मुनिको शिक्षक पदहरूमा नियुक्तिको लागि सिफारिस गर्न लिखित परीक्षा लिइने छ ।
२. लिखित परीक्षा हुने विभिन्न शिक्षक पदहरूको उम्मेदवारहरूको लिखित परीक्षा पूर्णाङ्क उप प्राध्यापक पदको लागि ५०, सह-प्राध्यापकको लागि ३०, प्रशिक्षक पदहरूको लागि १०० र उप प्रशिक्षक तथा सहायक प्रशिक्षक पदको लागि ९० निर्धारण गरिनेछ । लिखित परीक्षाको समय ३ घण्टा हुनेछ । देहायका विषय वस्तुहरूलाई आधार बनाइ विशेषज्ञहरूको परामर्श लिइ सेवा आयोगले सम्बन्धीत विषय र स्तरको पाठ्यक्रम तोक्ने छ ।

	सह-प्राध्यापक	उप-प्राध्यापक	अन्य पदको लागि
(क) सम्बन्धित विषयको ज्ञान	२५	४०	९०
(ख) कृषि तथा वन विज्ञान विश्वविद्यालय सम्बन्धी ज्ञान	५	१०	१०
कुल	३०	५०	१००

३. लिखित परीक्षाको उर्तिणाङ्क ५० प्रतिशत हुनेछ ।
४. लिखित परीक्षाको कूल प्राप्ताङ्कको आधारमा योग्यताक्रम सूचि निर्धारण गरिनेछ । अर्न्तर्वाताका लागि उम्मेदवारहरूको नामावलीको संख्या उपलब्ध भएसम्म न्यूनतम ५ जना र अधिकतम रिक्त दरवन्दीको निम्नाअनुसार प्रतिशत थप गरेर प्रकाशित गरिनेछ ।

रिक्त पद संख्या	प्रतिशत थप उम्मेदवार
३ देखि ८ भएमा	७५ प्रतिशत
९ देखि माथि जतिसुकै भएमा	५० प्रतिशत

अनुसूचि- ६
कार्य सम्पादन मूल्याङ्कन

१. उम्मेदवार भएको शिक्षकको पछिल्लो ५ वर्ष सम्मको कार्य सम्पादन मूल्याङ्कन यसै अनुसूचिको वुदाँ नं. ४ मा उल्लेख भए वमोजिमको फाराममा निज कार्यरत रहेको संकायको डिनले, निर्देशनालयहरूको हकमा निर्देशक र अन्य निकायहरूमा कार्यरत शिक्षकहरूको हकमा सम्बन्धित निकाय प्रमुखले गर्नेछन् । तर कुनै शिक्षक विश्वविद्यालय बाहिर काजमा रहेको भए काज रहेको कार्यालयको सम्बन्धित प्रमुखको लिखित राय लिइ उपकुलपतिबाट निजको कार्य सम्पादन मूल्याङ्कन गरिनेछ । तर कुनै प्रतियोगितामा संकाय डिन वा निकायका प्रमुख आफै उम्मेदवार भएको खण्डमा सो निकायका सम्बन्धित शिक्षकको मूल्याङ्कन उपकुलपतिबाट गराउनु पर्नेछ ।
२. शिक्षकको कार्य सम्पादन मूल्याङ्कनको पुनरावलोकन उपकुलपतिबाट हुनेछ ।
३. कार्य सम्पादन मूल्याङ्कन सेवा आयोगले तोकेको मिति भित्र प्राप्त नभए न्यूनतम अङ्क ४ प्रदान गरिने छ ।
४. कार्य सम्पादन मूल्याङ्कन फाराम देहाय अनुसार हुनेछ ।

कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन फाराम:

१. व्यक्तिगत विवरण:

शिक्षकको नाम.....आवेदित पद: विज्ञापन नं.

हालको पद.....विषय:

शुरु नियुक्ति मिति.....

(क) स्थायी (ख) अस्थायी (ग) करार

हालको पदमा नियुक्ति भएको मिति:

कृ.व.वि./अन्य वि.वि.मा सेवारत जम्मा अवधिवर्षमहिना

हालको पदमा सेवारत जम्मा अवधिवर्ष.....महिना

हाल कार्यरत क्याम्पस/ निकाय.....

२. शैक्षिक, प्राज्ञिक वा प्रशासनिक कार्यमा पुन्याएको योगदान वारे विस्तृत विवरण

(क)

(ख)

(ग)

३. अन्य कुनै विशेष उल्लेखनीय कुरा भए यहाँ उल्लेख गर्ने

शिक्षकको हस्ताक्षर.....

शिक्षकहरुले यहाँ सम्मको विवरण आफैँ भरी आफ्नो व्यक्तिगत विवरण सहित कार्य सम्पादन मूल्याङ्कन फाराम आफ्नो निकाय प्रमुखकोमा प्रस्तुत गर्नु पर्नेछ र निकाय प्रमुखले शिक्षकहरुको कार्य सम्पादनको मूल्याङ्कन देहायानुसार गर्ने छ :

१. मूल्याङ्कनकर्ताले तल उल्लेखित स्केलमा रेजा (✓) चिन्ह लगाई मूल्याङ्कन गर्न अनिवार्य हुनेछ ।
२. उत्कृष्ट अथवा सन्तोषजनक वा ठिकै स्केलवाट मूल्याङ्कन गर्दा विशेष कारण जनाउनु पर्नेछ ।
३. विशेष कारण नजनाइ उत्कृष्ट स्केलवाट मूल्याङ्कन भएको रहेछ भने ६ अङ्क र सन्तोषजनक वा ठिकै स्केलवाट मूल्याङ्कन भएको रहेछ भने ४ अङ्क प्रदान गरिनेछ ।

स्केल	पूर्णाङ्क
उत्कृष्ट	८
ज्यादै राम्रो	६
राम्रो	४
सन्तोषजनक	२
ठिकै	१

मूल्याङ्कनकर्ता निकाय प्रमुखको सही:

नाम:

निकाय:

मिति:

पुनरावलोकन कर्तावाट दिएको अङ्क.....

विशेष कारण भए यहाँ उल्लेख गर्ने:

पुनरावलोकन कर्ताको सही

पद:

मिति:

द्रष्टव्य

१. पुनरावलोकन कर्तावाट प्रदत्त अङ्क अन्तिम मानिने छ र सोहि अङ्क गणना गरिनेछ ।
२. कुनै अङ्क नलेखी पुनरावलोकन कर्ताले सहीमात्र गरेको रहेछ भने मूल्याङ्कनकर्ताले दिएको अङ्कलाई सदर गरेको मानिने छ ।
३. पुनरावलोकन कर्ताले उत्कृष्ट अथवा सन्तोषजनक वा ठिकै स्केल अनुरूपको अङ्क दिएको खण्डमा विशेष कारण जनाउनु पर्नेछ ।
४. विशेष कारण नजनाई उत्कृष्ट स्केलवाट पुनरावलोकन भएको रहेछ भने ६ अङ्क र सन्तोषजनक वा ठिकै स्केलवाट पुनरावलोकन भएको रहेछ भने ४ अङ्क प्रदान गरिने छ ।
५. यो मूल्याङ्कन फाराम भर्दा ठाउँ अपुग भए छुट्टै पाना प्रयोग गर्न सकिनेछ ।

अनुसूची-७

अन्तर्वार्ता

१. सेवा आयोगको विज्ञापन बमोजिम प्रतियोगिता हुने सवै शिक्षक पदको लागि अन्तर्वार्ता हुनेछ ।
२. अन्तर्वार्ता सम्बन्धी सूचना प्रतियोगिता हुने दिनभन्दा कम्तिमा १५ दिन अगाडी राष्ट्रिय स्तरको पत्रपत्रिकामा सेवा आयोगको नोटिस बोर्डमा र वेवसाइटमा प्रकाशित गरिने छ ।
३. प्राध्यापक, सह-प्राध्यापक, उप-प्राध्यापक, वरिष्ठ प्रशिक्षक, प्रशिक्षक, उप-प्रशिक्षक र सहायक प्रशिक्षक पदको अन्तर्वार्ताका लागि निर्धारित २० अङ्कको विभाजन अन्तर्वार्तामा देहाय बमोजिम हुनेछ ।

पद	विज्ञहरुको संख्या (न्यूनतम)			अन्तर्वार्ता पूर्णाङ्क		
	बाह्य	आन्तरिक	जम्मा	सेवा आयोगका अध्यक्ष / सदस्यहरु	विशेषज्ञहरु	जम्मा
१. प्राध्यापक						
(क) खुल्ला	१	२	३	४	१६	२०
(ख) आन्तरिक	१	२	३	४	१६	२०
२. सह-प्राध्यापक						
(क) खुल्ला	१	२	३	४	१६	२०
(ख) आन्तरिक	१	२	३	४	१६	२०
३. उप-प्राध्यापक						
(क) खुल्ला	—	२	२	४	१६	२०
(ख) आन्तरिक	—	२	२	४	१६	२०
४. वरिष्ठ प्रशिक्षक, उप-प्रशिक्षक र सहायक प्रशिक्षक	-	२	२	४	१६	२०

३. विशेषज्ञ सम्बन्धी व्यवस्था:

१. कार्यकारी परिषदले तयार पारेको रोष्टरबाट आन्तरिक र वाह्य विशेषज्ञहरु सेवा आयोगले तोक्नेछ । रोष्टरमा भएका वाह्य वा आन्तरिक विशेषज्ञहरु उपलब्ध हुन नसकेको अवस्थामा सेवा आयोगले सम्बन्धित डीनको सल्लाह लिई उपयुक्त निर्णय लिनेछ ।
२. अन्तर्वार्ताका लागि बस्ने विज्ञहरु पाइएसम्म कृति मूल्याङ्कन गर्ने विज्ञहरु भन्दा फरक हुनेछन् ।
३. प्राध्यापक वाहेक अन्य पदको लागि अन्तर्वार्तामा रहने विशेषज्ञहरुको पद कम्तिमा एक तह माथिको हुन पर्नेछ ।
४. सेवा आयोगका अध्यक्ष र विशेषज्ञहरुले दिएको औसत अङ्कको जोडी प्राप्त हुन आएको अङ्कको जोड उम्मेदवारको प्राप्ताङ्क हुनेछ ।
५. अन्तर्वार्ताको प्राप्ताङ्क अन्तर्वार्ताको पूर्णाङ्कको ४० प्रतिशत अङ्क भन्दा कम भएमा उम्मेदवार सिफारिस हुने छैन ।
६. सेवा आयोगका अध्यक्ष वा सदस्य विषय विशेषज्ञले उम्मेदवारलाई अन्तर्वार्ताको पूर्णाङ्कको ८० प्रतिशत भन्दा बढी र ४० प्रतिशत भन्दा घटी अङ्क दिनु परेमा सो को कारण जनाउनु पर्नेछ ।
७. अन्तर्वार्ता, लिखित परीक्षा वा अन्य मूल्याङ्कनमा बस्नेहरु (अध्यक्ष, सदस्य, विशेषज्ञ आदि) को पतिपत्नी, छोरा, बुहारी, छोरी, ज्वाई, धर्मपुत्र र धर्मपुत्री, नाति, नातिना, बाबु, आमा वा सौतेनी आमा, सहोदार दाजुभाई र निजका पत्नी एवम् उनीहरुका छोरा छोरीहरु, सहोदार दिदि, बहिनी र निजका पति एवम् उनीहरुका छोरा छोरी वा विवाहित महिला कर्मचारीको हकमा निजका सासुससुरा मध्ये कुनै नाता पर्ने भएमा त्यस्तो नाता पर्ने व्यक्ति वा पदाधिकारी सो पदको कुनै पनि दिनको अन्तर्वार्ता वा अन्य मूल्याङ्कनमा विशेषज्ञको रुपमा नियुक्त हुन सक्ने छैन ।

परिशिष्ट-१

समावेशीतर्फ छुट्याईएका पदमा दरखास्त दिँदा देहायका आधारमा दिनु पर्नेछ ।

१. आदिवाशी/जनजातिका हकमा:

आदिवाशी/जनजातिका हकमा नेपाल आदिवासी/जनजाति उत्थान राष्ट्रिय प्रतिष्ठान ऐनमा सूचिकृत भएको जातिको हकमा सोही सूचीको आधारमा, तर नेपाल आदिवासी/जनजाति उत्थान राष्ट्रिय प्रतिष्ठान ऐनमा सूचिकृत भएको जाति भित्र एक भन्दा बढी थरहरु भएमा सम्बन्धित स्थानीय निकायको प्रमुखको सिफारिसमा प्रमुख जिल्ला अधिकारीवाट सूचिकृत भएको जाति भित्रको थर भनी प्रमाणित गराई दरखास्त साथ पेश गर्नु पर्नेछ ।

२. मधेशीका हकमा:

मधेशीका हकमा नेपाल सरकारले नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी तोके वमोजिमको संस्थावाट मधेशी भनी प्रमाणित गरेको आधारमा, तर नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी संस्था नतोकेसम्म सम्बन्धित स्थानीय निकायको प्रमुखको सिफारिसमा प्रमुख जिल्ला अधिकारीवाट मधेशी भनी प्रमाणित गराई दरखास्त साथ पेश गर्नु पर्नेछ ।

३. दलितका हकमा:

दलितका हकमा राष्ट्रिय दलित आयोगवाट सूचिकृत भएको जातिको हकमा सोही सूचीको आधारमा, तर राष्ट्रिय दलित आयोगवाट सूचिकृत भएको जाति भित्र एक भन्दा बढी थरहरु भएमा सम्बन्धित स्थानीय निकायको प्रमुखको सिफारिसमा प्रमुख जिल्ला अधिकारीवाट सूचिकृत भएको जाति भित्रको थर भनी प्रमाणित गराई दरखास्त साथ पेश गर्नु पर्नेछ ।

४. अपाङ्गका हकमा:

अपाङ्गका हकमा स्वीकृत चिकित्सकको सिफारिसमा समाज कल्याण परिषद्वाट अपाङ्गता प्रमाणित गरेको आधारमा ।

५. पिछडिएको क्षेत्रको हकमा:

पिछडिएको क्षेत्र भन्नाले अछाम, कालिकोट, जाजरकोट, जुम्ला, डोल्पा, बजाङ्ग, बाजुरा, मुगु र हुम्ला जिल्ला सम्भन्नु पर्दछ । पिछडिएको क्षेत्र समूहवाट आवेदन दिनेहरुले यहाँ उल्लेख भएका जिल्लामा स्थायी बसोवास गरी सम्बन्धित जिल्लावाट प्राप्त गरिएको नागरिकताको प्रमाणपत्र तथा सम्बन्धित गाउँ विकास समिति वा नगरपालिकावाट हाल सोही स्थानमा स्थायी बसोवास भएको भनी प्रमाणित गरेको पत्र दरखास्त साथ पेश गर्नु पर्नेछ ।